

เครื่องมือประเมินความสามารถในการอ่านและการเขียน (ฉบับนักเรียน)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
ภาคเรียนที่ ๒ : ธันวาคม ๒๕๖๗

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
สงวนลิขสิทธิ์

ฉบับที่ ๑ การอ่าน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนอ่านบทอ่านที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามโดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง ใช้เวลา ๓๐ นาที

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑-๓

คนใดยืนอยู่ร้อย	พรรษา
ใจบ่มีปรีชา	โหดไร้
เดือนเดียวเด็กเกิดมา	ใจปราศรัย
สรรพเพชรบันฑูรไว้	เด็กนั้นควรยอ
โคลงโลกนิติ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร	

๑. จากบทอ่านกล่าวว่า “ควรยอ” คือบุคคลที่มีลักษณะตามข้อใด

ก. สรรเพชร	ข. ใจปราศรัย
ค. ใจบ่มีปรีชา	ง. ยอร้อยพรรษา

๒. บทอ่านกล่าวถึงเรื่องใดเป็นสิ่งสำคัญ

ก. อายุ	ข. จิตใจ
ค. ความรู้	ง. ความซรา

๓. น้ำเสียงของผู้แต่งคือข้อใด

ก. ตำหนิ	ข. ตัดพ้อ
ค. แนะนำ	ง. สั่งสอน

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๔-๖

อันความคิดวิทยาเหมือนอาวุธ	ประเสริฐสุดซ่อนใส่เสียในฝัก
สงวนคมสมนึกใครอีกอีก	จึงค่อยชักเชือดฟันให้บรลัย
เพลงยาวถวายโอวาท, พระสุนทรโวหาร (ภู่)	

๔. จากบทอ่าน ข้อใดสัมพันธ์กับคำว่า “ฝัก” มากที่สุด

ก. บรลัย	ข. เชือดฟัน
ค. สงวนคม	ง. ใครอีกอีก

๕. ข้อใดกล่าวถูกต้องตามบทอ่าน

ก. คนมีความรู้จะไม่โอ้อวดความรู้	ข. คนมีความรู้จะไม่เกรงกลัวต่อการทำผิด
ค. คนมีความรู้จะไม่นำความรู้ไปทำร้ายผู้อื่น	ง. คนมีความรู้จะไม่นำความรู้มาใช้เมื่อถึงคราวจำเป็น

๖. บทอ่านใช้การนำเสนอแบบใด

ก. บรรยายให้รู้กระจ่าง	ข. อธิบายโดยการนิยาม
ค. เปรียบเทียบให้เห็นภาพ	ง. ยกตัวอย่างประกอบให้เห็นจริงชัด

อ่านบทอ่านต่อไป แล้วตอบคำถาม ข้อ ๗-๑๐

ความรักนี้เป็นของน่าพิศวงมาก เป็นแสงฟ้าฉายความสุขลงมายังแผ่นดินอันมืดแลเต็มไปด้วยความซึมเศร้า เป็นมนตร์ซึ่งทำให้เรารำลึกถึงความเป็นชาติที่สูงกว่านี้ เป็นความสุขในขณะนี้แลเป็นทางพาให้คิดถึงสุขในเบื้องหน้า ทำให้ความชั่วกลับเป็นความงาม ทำให้ความโง่กลายเป็นความฉลาด ทำให้ความแก่เป็นความหนุ่ม ทำให้บาปเป็นบุญ ทำให้ความซึมเศร้าเป็นความแจ่มชื่น ทำให้ใจแคบเป็นใจกว้าง ความรักนี้เป็นโอสถอย่างเอก ชักให้ความตรงกันข้าม มาเดินลงรอยเดียวกัน

นกขุนทองกล่าวดังนี้ พลังแลดูนกแก้ว นกแก้วกล่าวว่า ถ้าเอาคำโบราณมาพูดน้อยกว่านี้จะเป็นการแสดงความคิดตนเองมากขึ้น การที่จำเอาคำเก่า ๆ มากว่าเช่นนี้ ไม่เป็นไปตามทำนองผู้มีปัญญาเลย นกขุนทองกล่าวต่อไปว่า คำโบราณกล่าวว่า เสือจะกลายเป็นลูกแกะนั้นยังไม่มี เคยมี เหตุตั้งนั้นถึงชายหนุ่ม หลังอุรุจะได้สร้างประพจน์เป็นคนดีอยู่คราวหนึ่งก็หาได้จริงไม่

นิทานเวตาล, น.ม.ส.

๗. บทอ่านย่อหน้าแรกกล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ

ก. โห้ของความรัก

ข. นิยามของความรัก

ค. อนุภาพของความรัก

ง. ความหลากหลายของความรัก

๘. บทอ่านไม่ได้กล่าวเปรียบเทียบความรักเป็นข้อใด

ก. ยา

ข. มนต์

ค. ความสุข

ง. ความดี

๙. จากบทอ่าน “เสือจะกลายเป็นลูกแกะนั้นยังไม่มี” สอดคล้องกับข้อใดมากที่สุด

ก. คนดีอาจเปลี่ยนเป็นคนเลวได้

ข. คนดีอาจเปลี่ยนคนเลวให้ทำได้

ค. คนเลวไม่สามารถเปลี่ยนเป็นคนดีได้

ง. คนเลวไม่สามารถแสวงสร้างเป็นคนดีได้

๑๐. น้ำเสียงของนกแก้วในย่อหน้าที่ ๒ คือข้อใด

ก. ต่ำหนิ

ข. ตัดพ้อ

ค. แค้นเคือง

ง. ประชดประชัน

อ่านบทอ่านต่อไป แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๑-๑๒

เพลงกล่อมเด็กเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในสังคมไทยมาอย่างยาวนาน เริ่มต้นอย่างเป็นธรรมชาติ ในวิถีชีวิตของชาวบ้านทุกครัวเรือนบนพื้นฐานความรักสายใยความผูกพันของสมาชิกในครอบครัวที่มีต่อเด็ก ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูก ปู่ย่าตายาย ลุงป้าอา กับหลาน หรือพี่กับน้อง เมื่อมีเด็กเกิดใหม่ในบ้าน ทุกคนก็จะช่วยกันเลี้ยงดูอุ้มชู คอยเล่นด้วยป้อนข้าวป้อนนมให้กินอิ่ม และเพ่งเล็งให้นอนด้วยบทเพลงที่ใช้คำง่าย ๆ แสดงความรักความอ่อนโยนพร้อมเสียงเอื้อนยาวที่เปล่งออกมาอย่างนุ่มนวล สม่่าเสมอจนเด็กหลับสนิทไป

ในอดีตสังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม ชาวไทยทำไร่ ทำสวน ปลูกพืชผักชนิดต่าง ๆ ทำนาปลูกข้าว หาอาหารจากธรรมชาติ เช่น จับปลา จับกบ ยิงนก ขุดหน่อไม้ เก็บเห็ดตามวิถีประจำวันของชาวบ้านทั่วไป เมื่อพ่อแม่ทำอะไรทำนา แม่อยู่บ้านทำงานบ้าน หรืองานอื่น ๆ เช่น ปั่นฝ้ายสาวไหมทอผ้า สานกระดัง กระบุง ตะกร้า ถักแห และจะเลี้ยงลูกไปด้วยโดยมักไกวเปลให้ลูกนอนและร้องเพลงกล่อมให้หลับ บางบ้านพ่อแม่เป็นคนหนุ่มสาวก็ออกไปทำไร่นาด้วยกันทั้งคู่ ก็จะมีญาติผู้ใหญ่อย่างปู่ย่า ตายาย ลุงป้า น้าอา หรืออาจเป็นพี่ของเด็กช่วยเลี้ยงลูกแทน เพลงกล่อมเด็กหลายบทแต่งขึ้นด้วยอุปนิสัยเจ้าบทเจ้ากลอนของคนไทย จึงมีคำคล้องจองทำให้ร้องง่าย ฟังแล้วเพลิดเพลิน

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน

โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม ๓๙

๑๑. จากบทอ่านใจความสำคัญปรากฏตามข้อใด

ก. ตอนต้นของย่อหน้าที่ ๑

ค. ตอนต้นของย่อหน้าที่ ๒

ข. ตอนท้ายของย่อหน้าที่ ๑

ง. ตอนท้ายของย่อหน้าที่ ๒

๑๒. ข้อใดคือข้อเรื่องที่เหมาะสมกับบทอ่านมากที่สุด

ก. สังคมไทยในอดีต

ค. เพลงกล่อมเด็กกับสังคมไทย

ข. สังคมไทย สังคมเกษตรกรรม

ง. วิถีชีวิตของคนไทยในอดีตกับความรื่นเริง

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๓-๑๕

เมื่อผึ้งเก็บน้ำหวานจากดอกไม้ลงสู่กระเพาะ จะมีเอนไซม์ (enzyme) จากต่อมน้ำลายขับออกมาย่อยเพื่อเปลี่ยนหรือเรียกว่า เมแทบอลิซึมน้ำตาลกลูโคสและฟรุคโทสให้เป็นน้ำตาลแปรรูป (invert sugar) คือน้ำตาลลิวูโลสและเดกซ์โทรส นอกจากนั้นยังมีน้ำตาลอื่น ๆ อีก แต่จำนวนน้อยมาก ปฏิกริยาการเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นตั้งแต่ผึ้งเริ่มบินกลับรัง ในขณะที่ผึ้งกระพือปีกจะเกิดพลังงานความร้อนเร่งการทำงานของเอนไซม์ตลอดจนช่วยเผาผลาญลดความชื้นในน้ำหวานให้กลายเป็นน้ำผึ้งเร็วขึ้น เมื่อผึ้งงานกลับถึงรังจะคายน้ำหวานแปรรูปนี้ให้กับผึ้งงานประจำรังซึ่งจะรับกันด้วยปากต่อบาก น้ำหวานแปรรูปนี้ยังไม่เป็นน้ำผึ้งที่สมบูรณ์ เพราะยังมีความชื้นหรือน้ำในน้ำหวานมากถึงร้อยละ ๓๐-๔๐ เมื่อผึ้งงานประจำรังนำน้ำหวานนี้ไปเก็บในหลอดรวงน้ำผึ้ง ตอนเย็นผึ้งกลับรังกันเป็นส่วนใหญ่จะช่วยกันกระพือปีก เพื่อให้น้ำหวานระเหยจนเป็นน้ำผึ้งที่สมบูรณ์ มีน้ำเหลืออยู่เพียงร้อยละ ๒๐-๒๕ เท่านั้น หลังจากนั้นผึ้งงานจะใช้ไขผึ้งปิดหลอดรวงเก็บน้ำผึ้งไว้เป็นอาหารเพื่อให้พลังงานในชีวิตประจำวันยามขาดแคลนอาหารต่อไป

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน

โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฉบับเสริมการเรียนรู้ เล่ม ๑๗

๑๓. บทอ่านนี้เน้นให้ข้อมูลตามข้อใด

ก. ชีวิตของผึ้ง

ค. ประโยชน์ของน้ำผึ้ง

ข. วิธีที่ผึ้งผลิตน้ำผึ้ง

ง. ลักษณะนิสัยของผึ้งงาน

๑๔. จากบทอ่าน ข้อใดกล่าวถูกต้อง

ก. น้ำหวานแปรรูปเป็นน้ำผึ้งที่สมบูรณ์

ข. ผึ้งงานประจำรังจะคายน้ำหวานแปรรูปให้กับผึ้งงาน

ค. น้ำผึ้งที่สมบูรณ์จะมีปริมาณน้ำหวานร้อยละ ๗๕-๘๐

ง. น้ำตาลแปรรูป คือ น้ำตาลกลูโคสและน้ำตาลฟรุคโทส

๑๕. ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับบทอ่านข้างต้น

ก. ผึ้งเก็บน้ำหวานไว้ที่กระเพาะ

ค. ผึ้งกระพือปีกเพื่อเร่งขนน้ำหวานกลับรัง

ข. ผึ้งใช้ปากในการคายน้ำหวานให้กัน

ง. ผึ้งเก็บน้ำผึ้งไว้เป็นอาหารยามขาดแคลน

เตือนภัย แก๊ง CALL CENTER โทรหลอกลวง

- อ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ อ้างว่าเหยื่อมีส่วนเกี่ยวข้องกับ การกระทำความผิด เช่น คดียาเสพติด หรือการฟอกเงิน
- อ้างว่าขอตรวจสอบเงินในบัญชี โดยให้โอนเงินเข้าไปยัง บัญชีของคนร้าย
- การกระทำความผิดกล่าวมีความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน โดยแสดงตนเป็นคนอื่น มีโทษจำคุก 6 เดือน ถึง 7 ปี และ ปรับตั้งแต่ 10,000 – 140,000 บาท

ข้อควรปฏิบัติเมื่อรับสายจาก แก๊ง CALL CENTER

1. ตั้งสติไม่หลงเชื่อ

2. ไม่ให้ข้อมูลส่วนตัว

3. ไม่โอนเงินทันที
เช็คข้อมูลก่อน

4. ตัดสายทิ้ง

5. โทรแจ้งตำรวจ หรือ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การรับแจ้งเปิดบัญชี หรือยอมให้ผู้อื่นใช้บัญชีกระทำความผิด มีโทษทางกฎหมายถือเป็นผู้สนับสนุน ต้องรับโทษ 2 ใน 3 ของความผิดที่คนร้ายกระทำความผิดตามกฎหมายอาญา และอาจมีความผิดตาม พรบ. ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน อีกด้วย

หากสงสัยถูกหลอก แจ้งสายด่วน

นสทศ. | โทรคมนาคม
กำกับดูแลเพื่อประชาชน
Call Center 1200 (Inswi)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

โทร 1155

หรือ

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

โทร 1710

LOGO

๑๖. จุดมุ่งหมายใด ไม่ปรากฏ ในบทอ่านนี้

- ก. ชี้แจง
- ค. แนะนำ

- ข. เตือน
- ง. แจ้งให้ทราบ

๑๗. ข้อใด ไม่ปรากฏ ในบทอ่าน

- ก. การปฏิบัติตนของแก๊ง CALL CENTER
- ข. ความผิดจากการรับสายแก๊ง CALL CENTER
- ค. ข้อควรปฏิบัติเมื่อรับสายจากแก๊ง CALL CENTER
- ง. ข้อมูลการติดต่อหน่วยงาน หากสงสัยว่าถูก CALL CENTER หลอก

รู้ทันแก๊ง "พัสดุดักค่าง"

ปัจจุบันแก๊ง "พัสดุดักค่าง" ได้อาละวาด หลอกลวงประชาชนหลายรายไม่เว้นในแต่ละวัน บางคนเจอแก๊งพวกนี้โทรมามากกว่าหนึ่งครั้ง มีประชาชนหลายรายตกเป็นเหยื่อ สูญเสียเงินเป็นจำนวนมาก เนื่องด้วยเพราะกลอุบายและการทำงานเป็นทีม ทำให้แก๊งนี้ประสบความสำเร็จ แต่เราสามารถยับยั้งความเสียหายเหล่านี้ไม่ให้เกิดขึ้นได้ หากเรามีสติ เรามาทำความเข้าใจแผนประทุษกรรมของแก๊งพวกนี้กันครับ

"หลอก"

ออกอุบาย แต่งเรื่องขึ้นมาว่าเรามีพัสดุดักค่าง โดยตัวเราเป็นผู้รับ หรือส่งสินค้าและมีสิ่งของมีดกกฎหมายบรรจุอยู่ในนั้น

"ลวง"

ทำงานกันเป็นทีม ส่งต่อกลสะครที่แก๊งสร้างขึ้นมา ออโลกตัวเองว่าเป็นตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวและหวานล่อให้เสียค่าปรับ แล้วเรื่องจะจบ

"หลง"

ผู้เสียหายหลงเชื่อ ในบกลสะครที่แก๊งแต่งขึ้นและแสดงบทบาทต่างๆ จนเราเชื่อโดยสนิทใจ

"โจน"

เมื่อแก๊งได้เงินจากเราไปแล้ว คราวนี้เราถึงต้องตัว ตั้งสติได้แล้วที่รู้ว่าโดนหลอก

กลวิธีที่จะหยุดยั้งคนพวกนี้ก็คือ

- 1.ให้ท่านขอเบอร์ติดต่อกลับกับคนพวกนี้
- 2.ให้ท่านหาเบอร์โทรศัพท์ของหน่วยงานราชการที่คนพวกนี้อ้างถึง แล้วนำชื่อที่คนพวกนี้อ้างถึง ไปสอบถามกับหน่วยงานราชการดังกล่าวว่ามีคนชื่อนี้ตามที่อ้างหรือไม่
- 3.เพียงแค่ขั้นตอนแรก เราก็เชื่อว่าแก๊งค์พวกนี้ ก็อาจจะวางสายใส่ท่าน เพราะเริ่มไหวตัวแล้วว่า เราเริ่มรู้ทัน!

ขอเพียงท่าน "มีสติ" และ "ไม่ยอมเสียเงินง่ายๆ" เพียงเท่านี้ ท่านก็ห่างไกลจากแก๊งค์พวกนี้ได้

จิตอาสา เตือนภัย

กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิด
เกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

๑๘. ข้อใดคือวัตถุประสงค์ของบทอ่านข้างต้น

- ก. แนะนำวิธีป้องกันไม่ให้ถูกมิจฉาชีพหลอกลวง
- ข. เสนอแนะเยียวยาเหยื่อที่ถูกมิจฉาชีพหลอกลวง
- ค. อธิบายวิธีแก้ปัญหาให้แก่ญาติของผู้ถูกมิจฉาชีพหลอกลวง
- ง. ประชาสัมพันธ์งานของกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิด

๑๙. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของแก๊งฟิสตดักค้ำที่ทำให้ประชาชนหลงเชื่อ

- ก. ทำงานกันเป็นทีมมีข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
- ข. อ้างว่าเหยื่อมีฟิสตดักค้ำผิดกฎหมาย
- ค. หลอกให้เหยื่อคลิกที่ลิงก์ที่มิจฉาชีพส่งไว้ในข้อความ
- ง. หวานล้อมให้เสียค่าปรับเรื่องฟิสตดักค้ำผิดกฎหมาย

๒๐. หากมีโทรศัพท์โทรมาจากไปรษณีย์ว่ามีฟิสตดักค้ำซึ่งเป็นของผิดกฎหมายและมีบริการโอนสายให้แจ้งความทางออนไลน์กับตำรวจ และท่านได้พูดคุยกับบุคคลที่อ้างว่าเป็นตำรวจจนกระทั่งมีการเสียค่าปรับทางออนไลน์ ข้อความที่ขีดเส้นใต้ตรงกับแผนประทุษกรรมข้อใดในบทอ่าน

ก. โอน	ข. ลวง
ค. หลง	ง. หลอก

ฉบับที่ ๒ การเขียน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น “การอ่านคือชีวิต” ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ความยาว ๑๒-๑๕ บรรทัด และตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม ใช้เวลา ๒๐ นาที